

دوپینگ با ریتالین

ابوالقاسم حکمت
معلم شیمی منطقه ۷ تهران

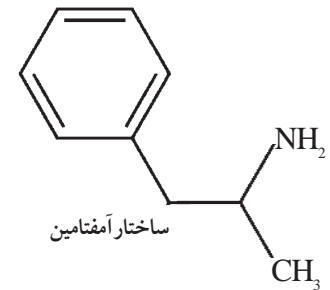
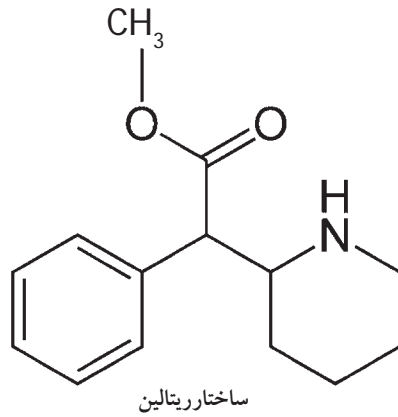
چکیده

در سال‌های اخیر ریتالین به خاطر خواص ضدخواب مورد استقبال دانش آموزان و دانشجویان در فصل امتحان‌ها قرار گرفته است. این دارو که به آسانی از راه بازارهای غیررسمی در اختیار تقاضاکنندگان آن قرار می‌گیرد آسیب‌های شدید قلبی و سرانجام مرگ را در پی داشته است. بیش تر افرادی که از این ماده استفاده می‌کنند هنگام شرکت در امتحان تمرکز لازم را ندارند. در این مقاله به عوارض استفاده بی‌رویه از این دارو اشاره می‌شود.

کلیدواژه‌ها: بیش فعال، آمفتامین، ضدخواب، دارو.

مقدمه

ریتالین با نام علمی متیل فنیدات هیدروکلرید به عنوان ماده‌ای ضدخواب و دارویی برای کنترل کودکان بیش فعال کاربرد داشته است. این ماده در دو-سه سال اخیر توسط افرادی دیگر از جمله دانشجویان و شاغلان کارهای شیفیتی مورد توجه و استفاده قرار گرفته است. این افراد بدون آگاهی از پیامدهای خطرناکی که آن‌ها را تهدید می‌کند به‌طور بی‌رویه به استفاده از این دارو روی می‌آورند. بویژه جوانان که آن را داروی تقویت حافظه می‌شمارند و به‌منظور بالا بردن تمرکز ذهنی و بیش تر فعال کردن مغز، رفع خواب‌آلودگی و فراموش کردن ناراحتی‌ها از آن استفاده می‌کنند بی‌آن‌که متوجه باشند که قدرت تحمل خود را کاهش می‌دهند و با کم‌ترین فشار روحی احتمال روی آوردن به سوی مواد مخدر را در خود تقویت می‌کنند.

معرفی ریتالین

روز است و این مقدار در کودکان بالاتر از ۶ سال باید ۵mg باشد.

ریتالین در سال ۱۹۵۴ به عنوان دارویی برای درمان افسردگی، خواب‌آلودگی و سندرم خستگی مزمن معرفی شد. رفته‌رفته کارایی آن در درمان کودکانی که به اختلال بیش‌فعالی و کم‌توجهی دچار بودند به دامنه کاربرد این دارو افزود. در اصل، این دارو به عنوان یک داروی کمکی برای درمان کم‌کاری جزئی مغز در کودکان بالاتر از ۶ سال تجویز می‌شد. در مراحل اولیه مصرف این دارو سبب تمرکز حواس و نشاط کاذب می‌شود. ریتالین شباهت فراوانی از دیدگاه شیمیایی به آمفتامین دارد. این دارو جزء داروهای محرک مغزی بوده، در درازمدت نشانه‌های اعتیاد را در مصرف‌کنندگان ایجاد می‌کند.

عوارض جانبی

سررد، سرگیجه، خشکی گلو، تهوع، بی‌خوابی، عصبانیت، بی‌اشتهایی، کاهش حافظه در درازمدت، ناراحتی‌های گوارشی، کاهش وزن، تغییر فشارخون و ضربان قلب، از کار افتادن کبد، حساسیت و اعتیاد، تپش قلب، توهم و تردید از مهم‌ترین عوارض مصرف ریتالین به‌شمار می‌روند. اختلال خواب و خستگی زیاد از مشخص‌ترین عوارض این داروست. مصرف ریتالین سبب می‌شود که فرد احساسی شبیه

خواص

ریتالین به شکل بلوری یا گرد سفید درخشان در آب، متانول و اتانول حل می‌شود. در کلروفورم و استون کم محلول است. آن را در محیط خشک، دور از رطوبت و اکسیژن نگه‌داری می‌کنند. در دمای ۷۴°C ذوب می‌شود و مقدار Pka آن به ۸/۸ می‌رسد. نیم‌عمر این دارو در پلاسما، تقریباً ۲ ساعت، و در شکل ریتالینیک‌اسید، به مدت ۸ ساعت است. مدت اثر آن ۳ تا ۶ ساعت است و پس از ورود به دهان به سرعت جذب می‌شود. ۸۰ درصد دوز خوراکی آن پس از ۲۴ ساعت به ادرار راه می‌یابد. دوز مصرفی آن ۲۰ تا ۳۰ میلی‌گرم در

این ماده در دو-سه سال اخیر توسط افرادی دیگر از جمله دانشجویان و شاغلان کارهای شیفنی مورد توجه و استفاده قرار گرفته است

نتیجه گیری

داروها باید با نظر پزشک مورد استفاده قرار گیرند. مصرف طولانی داروها، مقاومت و سازگاری بدن را در برابر آن‌ها در پی دارد و عوارض جانبی گوناگونی ایجاد می‌کند. هم‌اکنون ریتالین در میان دو دسته از افراد، مصرف فراوان دارد؛ یکی دانش‌آموزان یا دانشجویانی که به مدت یک دوره تحصیلی زحمت درس خواندن را به خود نداده‌اند و با یاری قرص‌های ریتالین می‌خواهند قبول شوند و دیگری، افراد سالخورده‌ای که به علت سن زیاد بی‌خوابی زیادی را در شبانه‌روز باید تحمل کنند. این افراد به کمک یک قرص ریتالین هوشیاری خود را حفظ می‌کنند. به هر حال، همواره باید متوجه عوارض و آسیب‌های داروها بود.

در اصل، این دارو به عنوان یک داروی کمکی برای درمان کم‌کاری جزیی مغز در کودکان بالاتر از ۶ سال تجویز می‌شد

حرکت حشرات در زیر پوست بدن خود داشته باشد. هم‌چنین پس از قطع مصرف آن فرد به اضطراب، بی‌قراری، لرزش و پرش ماهیچه‌ها، دردهای شکمی، جنون، خارش و جوش صورت دچار خواهد شد. مصرف طولانی آن در کودکان نیز سبب سرکوب رشد و توقف آن می‌شود.

کسانی که به مدت ۱۰ تا ۱۵ شب پیاپی از ریتالین استفاده کنند خواه‌ناخواه به آن وابسته می‌شوند. از این‌رو، مصرف این دارو برای مدت کوتاه نیز توصیه نمی‌شود. ۶ تا ۱۲ ساعت پس از مصرف نخستین دوز مصرفی ریتالین، عوارض جانبی، خستگی شدید و تمایل شدید به مصرف دوباره آن آغاز می‌شود.

کسانی که به مدت ۱۰ تا ۱۵ شب پیاپی از ریتالین استفاده کنند خواه‌ناخواه به آن وابسته می‌شوند

شیوه مصرف

بیش‌تر مصرف‌کنندگان شکل خوراکی ریتالین را به کار می‌برند اما به صورت استنشاقی و تزریقی نیز می‌توان از آن استفاده کرد. در مصرف خوراکی این دارو با دوز پایین، اثرهای نشاط‌آور آن از بین می‌رود. از این‌رو، افراد به استفاده از شکل‌های دیگر آن بیش‌تر تمایل نشان می‌دهند.

امروزه با انجام آزمایش خون و ادرار تا ۴۸ ساعت پس از مصرف ریتالین به راحتی می‌توان وجود آن را در بدن مصرف‌کننده تشخیص داد.

1. ritalin

1. Clarke's Isolation and Identification of Drugs, second ed.

2. www.science mag.org

